

Oświadczenie warszawskiej Rady Społecznej przy RPO

W sytuacji bezprecedensowego ataku politycznego na osobę i urząd Rzecznika Praw Obywatelskich w związku z Oświadczeniem Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur z dnia 19.06.2019 w sprawie zatrzymania i traktowania mężczyzny podejrzanego o zabójstwo w Mrowinach Rada Społeczna oświadcza:

1. Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur (KMPT) jest instytucją usytuowaną w strukturze Biura Rzecznika Praw Obywatelskich. Rzecznik wykonuje w ten sposób zadania określone w Konwencji ONZ w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania.
2. W związku ze sposobem zatrzymania i transportu przez służby policyjne oraz w związku z dokonaniem pierwszych czynności procesowych przez prokuraturę KMPT ocenił, że „sposób traktowania zatrzymanego przez organy ścigania stanowi poniżające traktowanie”. Działania te miały „charakter nieproporcjonalny do sytuacji”, zaś stosowanie po zatrzymaniu kajdanek zespolonych oraz chwytu obywatela nie znajdowało uzasadnienia. KMPT wyraziło zaniepokojenie nie tylko stosowaniem kajdanek zespolonych podczas przesłuchania przez policję, ale także przesłuchaniem w godzinach nocnych, niezapewnieniem podejrzanemu odpowiedniej pomocy prawnej oraz zamieszczeniem zdjęcia podejrzanego na jednym z portali społecznościowych, z podaniem jego danych osobowych. Przeprowadzanie czynności urzędowych wobec osoby niekompletnie ubranej nie tylko narusza tej osoby, ale ponadto urąga powadze organów ścigania.
3. KMPT, w oparciu o dostępny materiał, wydał opinię o poniżającym traktowaniu zatrzymanego oraz wyraził

zaniepokojenie wskazanymi wyżej okolicznościami sprawy. Zrealizował w ten sposób obowiązek reagowania na zjawiska, które mają lub mogą mieć charakter tortur oraz/lub innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania.

4. Oświadczenie KMPT stało się pretekstem do bezprecedensowego, zmasowanego ataku na osobę i urząd Rzecznika Praw Obywatelskich. Atak ten znajduje wyraz w oświadczeniach polityków, materiałach telewizyjnych i radiowych a także nienawistnych komentarzach na portalach społecznościowych. Oświadczenie jest pretekstem do dyskredytowania osoby i urzędu Rzecznika Praw Obywatelskich.
5. Rada Społeczna stwierdza, że w omawianej sprawie RPO, za pośrednictwem KMPT, w pełnym zakresie, prawidłowo i bezstronnie zrealizował zadania i misję określoną w Konstytucji RP, ratyfikowanych umowach międzynarodowych, ustawie o RPO oraz innych aktach prawnych regulujących status i formy działania urzędu jako strażnika wolności i praw jednostki. Zarówno treść, jak i forma komunikowania opinii publicznej oraz właściwym organom władzy publicznej obserwacji i zastrzeżeń dotyczących sposobu zatrzymania podejrzanego i dalszych czynności urzędowych były adekwatne i proporcjonalne do sytuacji.
6. Rada Społeczna wyraża sprzeciw i potępienie wobec bezpodstawnego i niegodziwego ataku na Rzecznika Praw Obywatelskich Adama Bodnara. Atak ten pozostaje w ścisłym związku z właściwym realizowaniem konstytucyjnych i ustawowych funkcji przez konstytucyjny organ państwa, którym kieruje Adam Bodnar.

7. Opisana sytuacja budzi stanowczy sprzeciw członków Rady Społecznej, którzy z uznaniem obserwują postępowanie Rzecznika. Adam Bodnar pracuje zarówno dla dobra Polski jak i dla realizacji ochrony i promocji praw człowieka w skali powszechnej.